

Het hoogheemraadschap van Rijnland werkt aan mogelijkheden om onderbemaling door agrariërs eenvoudiger mogelijk te maken. Een melding zou in sommige gevallen moeten volstaan. Dat is een van de uitkomsten van gesprekken met belanghebbenden die het hoogheemraadschap afgelopen jaar heeft gevoerd.

‘Slimmer omgaan met peilafwijkingen’

Tekst: René Bouwmeester
Fotografie: René Faas

Uit de inventarisatie onder bollentelers, melkveehouders, akkerbouwers en natuurbestuurders in het beheergebied van hoogheemraadschap van Rijnland blijkt onder meer dat agrariërs invloed willen uitoefenen op het waterpeil op hun percelen. Op dit moment is het mogelijk om een vergunning aan te vragen voor een peilafwijking, maar dat moet simpeler kunnen, vinden hoogheemraad Sjaak Langeslag en beleidsadviseur Dolf Kern. “We willen slimmer omgaan met peilafwijkingen”, aldus Kern. De vertegenwoordigers van Rijnland spraken over peilafwijkingen met belanghebbenden tijdens een bijeenkomst in Leiden in december.

Langeslag en Kern zijn een voorstander van differentiatie van het peilbeheer. Dat betekent dat onderbemaling (een lager peil dan het omliggende gebied) op verzoek tot de mogelijkheden behoort, mits aan een aantal strikte voorwaarden wordt voldaan. Gebieden met kans op brak kwelwater of bodemdaling zijn uitgesloten van individuele peilafwijkingen. Ook mogen de gevolgen van onderbemaling niet worden afgewenteld op de omliggende percelen.

In gebieden die minder gevoelig zijn voor dergelijke problemen wil Langeslag een eenvoudige procedure mogelijk maken, bijvoorbeeld een melding in plaats van een vergunning. Sinds de laatste herziening van de regels is dat

mogelijk. Hij benadrukt dat het waterschap zeer zorgvuldig te werk gaat bij het vaststellen van de voorwaarden om problemen op lange termijn te voorkomen.

Kern wijst erop dat onderbemaling ook verplichtingen schept. Het staken van onderbemaling kan problemen geven als sprake is van flinke bodemdaling. Wanneer deze percelen worden opgenomen in het gebied met het normale peilbeheer, leidt dat onherroepelijk tot wateroverlast.

Voor gebieden waar een hoger peil wordt gevoerd dan in het omliggende gebied, een zogeheten hoogwatervoorziening, lijkt het beleid tegemoet te komen aan de behoefte van de belanghebbenden.

De uitkomsten van de bijeenkomst in december worden verwerkt tot een voorstel met een advies over mogelijke aanpassing van het beleid. Dit advies wordt eind maart voorgelegd aan het bestuur van Rijnland. Daarna volgt mogelijk een aanpassing van de regels.

BIJ DE BUREN

Rijnland kijkt bij het opstellen van nieuw beleid nadrukkelijk naar de werkwijze van andere waterschappen. Zij maken ook afwijkingen op het waterpeil mogelijk. Zo heeft Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (Noord-Holland) 1.900 peilafwijkingen. Daarvoor moet een vergunning worden aangevraagd waarin nut en noodzaak van de peilafwijking worden aangetoond. In een enkel peilgebied maakt het hoogheemraadschap een

uitzondering en is afwijking van het peil mogelijk, zonder vergunning. Een melding volstaat in dit geval. Hollands Noorderkwartier overweegt deze regeling ook in andere gebieden in te voeren.

Waterschap Scheldestromen biedt de mogelijkheid aan boeren en tuinders om zelf een stuw aan te schaffen en te plaatsen op secundaire en tertiaire waterstromen. Met deze stuw kunnen agrariërs zelf het peil bepalen in het gebied. Er zijn een aantal voorwaarden verbonden aan het plaatsen van de stuw. De kosten van een stuw (2.000 tot 3.000 euro) zijn ook voor rekening van de boer die hem laat plaatsen. Van deze mogelijkheid wordt nog niet veel gebruik gemaakt, meldt een woordvoerder.

Scheldestromen wijst boeren en tuinders ook op de mogelijkheden van peilgestuurde drainage. Bij dit systeem monden de drains niet rechtstreeks uit in een sloot, zoals bij conventionele drainage, maar in een ondergrondse verzameldrain. Die komt op zijn beurt weer uit in een regelpuut, waarmee de drainagebasis (het peil) kan worden ingesteld. De drains bij dit systeem zijn vaak dieper aangelegd dan bij conventionele drainage. Het voordeel van peilgestuurde drainage is dat de ondernemer baas is op eigen grond. Hiervoor is geen vergunning en advies van het waterschap noodzakelijk en ondernemers hoeven geen rekening te houden met belangen van anderen. Verschillende waterschappen experimenteren met deze werkwijze, meestal op plekken waar een hoger waterpeil noodzakelijk is.